

BẢN TIN PHÁP LUẬT

(Bộ môn Luật Tài chính – Ngân hàng, Trường Đại học Luật Hà Nội)

Ban biên tập

Người thực hiện

: Hoàng Minh Thái

Chịu trách nhiệm kiểm soát về nội dung

: PGS.TS. Phạm Thị Giang Thu

Bản tin được xác định là tài sản của Ban biên tập, cấm vi phạm

Sửa đổi, bổ sung một số quy định về trích lập và sử dụng dự phòng rủi ro

Tuần qua, Ngân hàng Nhà nước đã ban hành một số Thông tư liên quan đến việc siết chặt công tác quản lý đối với hoạt động của hệ thống các tổ chức tín dụng. Trong số đó, Thông tư số 09/2014/TT-NHNN được ban hành sửa đổi, bổ sung một số điều của Thông tư 02/2013/TT-NHNN về trích lập và sử dụng dự phòng rủi ro của tổ chức tín dụng, chi nhánh ngân hàng nước ngoài.

Các quy định siết chặt theo hướng chi tiết, cụ thể phù hợp với thực tế khách quan, đặc biệt quan tâm tới sự biến động về giá trị của tài sản theo thời gian.

Thông tư quy định tổ chức tín dụng, chi nhánh ngân hàng nước ngoài phải thực hiện việc trích lập dự phòng rủi ro đối với trái phiếu đặc biệt do Công ty quản lý tài sản của các tổ chức tín dụng Việt Nam phát hành để mua nợ xấu của tổ chức tín dụng thực hiện theo quy định tại Thông tư số 19/2013/TT-NHNN.

Quy định mới cũng yêu cầu tổ chức tín dụng, chi nhánh ngân hàng nước ngoài định kỳ phải tự đánh giá tài sản bảo

Trong số này:

1. QĐ về trích lập và sử dụng DPRR	1
2. Siết chặt khâu hoàn thuế	2
3. Cùm tin vẫn	4
4. Danh sách văn bản mới về lĩnh vực TC-NH	5

đảm theo quy định của pháp luật để đảm bảo giá trị của tài sản bảo đảm phù hợp với giá trị thị trường khi tính số tiền phải trích lập dự phòng cụ thể.

Thông tư cũng có một vài điều chỉnh về việc phân loại nợ vào các nhóm từ nhóm 1 đến nhóm 5.

Thông tư bổ sung quy định tổ chức tín dụng, chi nhánh ngân hàng nước ngoài thực hiện cơ cấu lại thời hạn trả nợ và giữ nguyên nhóm nợ với điều kiện:

- Khoản nợ không vi phạm pháp luật.
- Việc cơ cấu nợ phù hợp với mục đích dự án vay trong hợp đồng tín dụng.
- Khách hàng sử dụng vốn đúng mục đích.

– Khách hàng được cơ cấu lại thời hạn trả nợ có phương án trả nợ mới khả thi, phù hợp với điều kiện sản xuất kinh doanh, dịch vụ.

– Tổ chức tín dụng phải đảm bảo tỉ lệ đảm bảo an toàn trong hoạt động ngân hàng, có lưu ý tỉ lệ vốn ngắn hạn và trung hạn, dài hạn.

Việc cơ cấu lại và giữ nguyên nhóm, tổ chức tín dụng chỉ được thực hiện một

lần với mỗi khoản nợ. Ngân hàng Nhà nước kiểm soát chặt chẽ hoạt động này của các tổ chức tín dụng bằng các báo cáo mà tổ chức tín dụng phải gửi định kỳ hàng tháng với việc cơ cấu nợ này. Đồng thời các tổ chức tín dụng phải ban hành quy định nội bộ về kiểm soát, giám sát việc cơ cấu lại thời hạn trả nợ và giữ nguyên nhóm nợ; kiểm soát nội dung, lý do cơ cấu lại thời hạn trả nợ và giữ nguyên nhóm nợ đối với từng khoản nợ.

Thông tư cũng bổ sung quy định về giá trị sử dụng của kết quả thẩm định giá đối với các trường hợp bắt buộc phải được thực hiện bởi cơ quan thẩm định giá trong vòng 12 tháng.

Thông tư có hiệu lực từ ngày 20/03/2014.

Sẽ siết chặt khâu hoàn thuế

Nguồn: vtca.vn

Tổng cục Thuế đề xuất bổ sung quy định về kiểm tra hải quan 100% hàng hóa xuất khẩu (XK) qua biên giới đất liền đối với doanh nghiệp (DN) có rủi ro cao.

Thời gian qua, một số DN có hành vi gian lận thương mại, khấu trừ, khai tăng, khai khống, khai sai đối với hàng hóa XK để thực hiện hành vi sai về hoàn thuế, khấu trừ thuế giá trị gia tăng (VAT) đối với hàng hóa XK tiểu ngạch qua biên giới Campuchia và Lào.

Theo Tổng cục Thuế, số tiền thuế đã hoàn cho hàng hóa XK tiểu ngạch qua biên giới Campuchia trong 2 năm qua tăng lên nhanh chóng. Cụ thể, năm 2012 tăng 194,6% so với 2011, năm 2013 tăng lên 190%. Trong khi đó, số thuế nộp ngân sách Nhà nước hàng năm của các DN XK tiểu ngạch sang Campuchia chỉ bằng khoảng 1 - 2% số tiền thuế đã hoàn.

“Cò quay” và xuất khẩu giả

Theo ông Nguyễn Trung Tính, cán bộ điều tra Công an tỉnh Trà Vinh, một số thủ đoạn gian lận hoàn thuế VAT mà các DN thường sử dụng là quay vòng hàng XK. Theo đó, các DN Việt Nam có quota XK đã quan hệ, móc nối với các DN tư nhân, công ty TNHH ở nước ngoài, ký hợp đồng mua bán hàng hóa, sau đó móc nối với cán bộ hải quan làm thủ tục XK các mặt hàng này.

Sau khi hàng XK của Việt Nam đã làm thủ tục hải quan hợp pháp ở cửa khẩu và chính thức đưa qua biên giới thì chính số hàng hóa đó được chuyển cho một công ty “ma” hoặc công ty thật nhưng đã bán con dấu, hưởng hoa hồng. Ngay lập tức, công ty XK của Việt Nam sẽ cho lực lượng cứu vãn của mình chuyển số hàng trên qua đường mòn trở lại Việt Nam và lô hàng này lại tiếp tục làm thủ tục XK hợp pháp qua biên giới và lại quay vòng nhập lậu lại Việt Nam. Ông Tính cho rằng, với thủ đoạn này, có những lô hàng quay vòng tới 4 lần trong tháng và như vậy giá trị lô hàng XK tăng gấp 4 lần, hoàn VAT gấp 4 lần, Nhà nước mất thêm 3 lần hoàn thuế.

Một thủ đoạn khác cũng thường được các DN thực hiện để gian lận tiền thuế là dùng hàng tạm nhập tái xuất để xin hoàn thuế VAT. Theo đó, một số DN xin thủ tục tạm nhập khẩu (NK) hàng có thuế suất khá cao (20-30%) rồi lập thủ tục tái xuất để xin hoàn thuế nhập khẩu và thuế VAT. Tuy nhiên, trong thực tế DN mang toàn bộ số hàng này tiêu thụ trong nước và làm hồ sơ, chứng từ XK không số hàng này.

Phân tích nguyên nhân dẫn đến tình trạng này, ông Nguyễn Văn Bình, Giám đốc Công ty TNHH T.H (TP. Hồ Chí Minh) cho rằng, một phần là hiện nay việc thành lập DN ở Việt Nam khá đơn giản và dễ dàng. Muốn thành lập DN chỉ cần chứng minh thư, thuê trụ sở, thuê giám đốc và đơn vị tư vấn thành lập là sau 20 ngày có thể đi vào hoạt động, tự in hóa đơn để tiến hành mua bán.

Tuy nhiên, cũng theo ông Bình, muốn bán quay vòng hàng hóa hoặc nhập nhèm trong việc tạm nhập tái xuất như trên, các DN cần phải móc nối với cán bộ hải quan và cán bộ thuế. Vì theo công văn số 12485/BTC-TCT, nhiều hàng hóa XK qua biên giới đất liền không thuộc hàng miễn kiểm, buộc phải kiểm tra hồ sơ hoặc kiểm tra thực tế 100% hàng hóa.

“Nếu lực lượng hải quan siết chặt các hoạt động này thì DN khó mà lọt được. Nhưng nhân sự hải quan ở các cửa khẩu thường ít mà phụ trách địa bàn rộng, không làm xuê. Hơn nữa, nhiều cửa khẩu không có bãi bốc dỡ hàng tập trung, muốn kiểm tra hàng hóa thì phải tổ chức huy động thuê nguồn lực để bốc, xếp dỡ hàng hóa, chi phí phương tiện tốn kém”, ông Bình nói.

Buộc mua hóa đơn nếu vi phạm

Nhằm hạn chế tình trạng gian lận hoàn thuế VAT, ông Nguyễn Đẩu, Phó vụ trưởng Vụ Thanh tra (Tổng cục Thuế) cho rằng, hiện theo Nghị định 04/2014/NĐ-CP, các DN đang sử dụng

hóa đơn tự in mà có hành vi vi phạm về hóa đơn bị xử lý vi phạm hành chính về hành vi trốn thuế, gian lận thuế, cũng như các DN bị đánh giá có độ rủi ro về thuế thì không được sử dụng hóa đơn tự in mà phải mua hóa đơn của cơ quan thuế.

Để đánh giá mức độ uy tín của DN, Tổng cục Thuế đã tiến hành phân DN làm 3 loại để ứng xử. Đối với những DN XK có uy tín và trong 24 tháng không có sai phạm thì hoàn trước trong vòng 6 ngày; với DN có rủi ro, qua xác minh những hóa đơn có vi phạm sẽ không hoàn, ngược lại sẽ hoàn trả lại trong đúng phạm vi 40 ngày; đối với những DN đang chuyển sang cơ quan điều tra, hóa đơn chứng từ sai phạm sẽ không hoàn, còn hóa đơn chứng từ không vi phạm thì vẫn sẽ hoàn trả.

Cũng theo ông Đầu, trong thời gian này, Tổng cục Thuế cũng đang kiến nghị một số chính sách với Bộ Tài chính như nghiên cứu sửa đổi quy định tại Thông tư 06/2012/TT-BTC theo hướng bỏ quy định hoàn thuế hàng hóa XK tiểu ngạch qua biên giới thanh toán bằng cách nộp tiền mặt vào tài khoản

vãng lai của tổ chức, cá nhân nước ngoài mở tại ngân hàng Việt Nam, bổ sung quy định về hợp đồng mua hàng vào hồ sơ hoàn thuế đối với DN XK hàng hóa qua biên giới đất liền, bổ sung quy định về kiểm tra hải quan 100% hàng hóa XK qua biên giới đất liền đối với DN có rủi ro cao.

Bên cạnh đó, ngành thuế cũng sẽ kiến nghị với NHNN sửa đổi Quyết định số 17/2004/QĐ-NHNN về việc ban hành Quy chế thanh toán trong mua bán, trao đổi hàng hóa và dịch vụ thương mại tại khu vực biên giới Việt Nam - Campuchia. Theo đó, chỉ cho phép thanh toán tiền mặt VND đối với hàng hóa xuất nhập khẩu của cư dân biên giới. Hàng hóa theo hợp đồng thương mại phải thanh toán bằng đồng USD, chuyển khoản qua hệ thống ngân hàng hoặc thanh toán bằng hình thức L/C. Quy định cụ thể khách xuất, nhập cảnh chỉ được mang VND, USD, tiền của nước có chung đường biên giới ở mức độ đủ nhu cầu cho mục đích chuyến đi, không được dùng để nộp vào tài khoản vãng lai nhằm mục đích thanh toán tiền mua hàng từ DN của Việt Nam.

Cụm tin vẫn

Cùng ngày 17/03/2014, Ngân hàng Nhà nước ban hành ba Thông tư số 06, 07, 08/2014/TT-NHNN với nội dung là những quy định chung trong việc tuân thủ những điều chỉnh về chính sách tiền tệ của Ngân hàng Nhà nước có liên quan đến lãi suất cơ bản

và các lãi suất điều hành của Ngân hàng Nhà nước. Các quy định đề cập tới các khoản tiền gửi bằng đồng Việt Nam, Đôla Mỹ và khoản cho vay với các đối tượng ưu tiên.

Tổng cục Thuế yêu cầu các Cục thuế triển khai ngay trong tháng ba này việc công khai các doanh nghiệp có rủi ro về thuế.

Các thông tin về DN có rủi ro về thuế sẽ được đăng tải trên trang điện tử của Tổng cục Thuế; Thông tin về hoá đơn

trên trang tra cứu về hoá đơn của Tổng cục Thuế. Theo đó, chậm nhất 24 giờ, cục Thuế phải cập nhật vào hệ thống công khai thông tin tổ chức, cá nhân kinh doanh có rủi ro về thuế. Với các DN không còn vi phạm thì cơ quan Thuế sẽ đưa ra ngoài danh sách không còn thuộc diện rủi ro.

Danh sách văn bản mới về lĩnh vực tài chính – ngân hàng

Ngày 17/03/2014, Ngân hàng Nhà nước ban hành Thông tư số **06/2014/TT-NHNN** quy định lãi suất tối đa đối với tiền gửi bằng đô la Mỹ của tổ chức, cá nhân tại tổ chức tín dụng. Thông tư có hiệu lực từ 18/03/2014.

Ngày 17/03/2014, Ngân hàng Nhà nước ban hành Thông tư số **07/2014/TT-NHNN** quy định lãi suất đối với tiền gửi bằng đồng Việt Nam của tổ chức, cá nhân tại tổ chức tín dụng. Thông tư có hiệu lực từ 18/03/2014.

Ngày 17/03/2014, Ngân hàng Nhà nước ban hành Thông tư số **08/2014/TT-NHNN** về việc quy định lãi suất cho vay ngắn hạn bằng đồng Việt Nam của tổ chức tín dụng đối khách hàng vay để đáp ứng nhu cầu vốn phục vụ một số lĩnh vực, ngành kinh tế. Thông tư có hiệu lực từ 18/03/2014.

Ngày 18/03/2014, Ngân hàng Nhà nước ban hành Thông tư số **09/2014/TT-NHNN** về việc sửa đổi, bổ sung một số điều của Thông tư 02/2013/TT-NHNN ngày 21/01/2013 của Thống đốc Ngân hàng Nhà nước quy định về phân loại tài sản có, mức trích, phương pháp trích lập dự phòng rủi ro và việc sử dụng dự phòng để xử lý rủi ro trong hoạt động của tổ chức tín dụng, chi nhánh ngân hàng nước ngoài. Thông tư có hiệu lực từ 20/03/2014.

Ngày 20/03/2014, Ngân hàng Nhà nước ban hành Thông tư số **08/2014/TT-NHNN** về việc sửa đổi, bổ sung một số tài khoản trong Hệ thống tài khoản kế toán các Tổ chức tín dụng ban hành kèm theo Quyết định 479/2004/QĐ-NHNN ngày 29/04/2004 của Thống đốc Ngân hàng Nhà nước. Thông tư có hiệu lực từ 01/06/2014.